

Motivasyonel Eylem Çatışması Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Motivasyonel Eylem Çatışması Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26260>

Özet

Motivasyonel Eylem Çat??mas? Ölçe?i (MEÇÖ), bireylerin hedeflerine ula?ma süreçlerinde ya?ad?klar? içsel çat??ma durumlar?n? psikometrik aç?dan de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis? bir ölçüm aracıdır. Bu ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Hüseyin Çal??kan ve Çi?dem Karademir taraf?ndan 2017 y?l?nda gerçekte?tirilmi?tir. Çal??ma, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda dilsel e?de?erli?ini, yap?sal **geçerlik** ve **güvenirlik** özelliklerini incelemeyi amaçlam??t?r. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki akademik ve uygulamal? psikoloji alanlar?nda kullan?lmas? için zemin haz?rlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Motivasyonel Eylem Çat??mas?, Psikolojik Ölçek, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Öz-Düzenleme, Eylem Kuram?.

Yazarlar

Hüseyin Çal??kan, Çi?dem Karademir

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireyin ayn? anda farkl? veya birbiriyle çeli?en hedeflere ula?maya çal??ırken deneyimledi?i motivasyonel engelleri ve içsel gerilimleri ölçmektir. Bu ölçek, eylem kontrolü ve öz-düzenleme süreçlerinin anla??lmas?na katkıda bulunur. Orijinal ölçe?in Türk kültürüne ve diline uyarlanmas?yla, Türk popülasyonunda eylem çat??mas? düzeylerinin güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlenmesi hedeflenmi?tir.

Çal??kan ve Karademir (2017) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin titizlikle incelenmesini sa?lam??, böylece e?itim ve klinik psikoloji alanlar?nda ilgili ara?t?rmalar için sa?lam bir araç sunulmu?tur.

Yap?

Motivasyonel Eylem Çat??mas? Ölçe?i, bireyin arzular?, niyetleri veya hedefleri aras?ndaki potansiyel çat??may? ölçen psikolojik bir yap?y? de?erlendirir. Bu yap?, genellikle **Eylem Kontrol Kuram?** (Action Control Theory) çerçevesinde ele al?n?r ve motivasyonun eyleme dönü?mesi sürecindeki aksamalar? veya zorluklar? kapsar. Yüksek çat??ma puan?, bireyin hedefleri aras?nda seçim yapma veya eyleme geçme konusunda zorluk ya?ad??n? gösterir.

Ölçek, motivasyonel süreçlerdeki engelleri ve bu engellerin bireyin genel iyi olu?u üzerindeki

etkilerini anlamak için kritik öneme sahiptir. Ölçülen bu yapı, bireyin hedef takibindeki tutarlılığı ve psikolojik dayanıklılığı yansıtır.

Geçerlik

Motivasyonel Eylem Çatışması Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışmasında (Çalçıkan & Karademir, 2017), ölçeğin yapısal **geçerliliği** çeşitli analizlerle incelenmiştir. Yapılan analizler, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde korunduğunu doğrulamıştır.

Yapı Geçerliliği: Doğrulanması için Faktör Analizi (DFA) kullanılarak, ölçeğin kuramsal olarak öngörülen faktör yapısının veri ile ne kadar uyumlu olduğu test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin teorik yapıya bağlı olarak bir şekilde ölçtüğünü göstermiştir.

Ölçüt Geçerliliği: Ölçeğin, ilgili diğer yapılarla (örneğin, öz-yeterlilik, kararsızlık veya stres düzeyleri) beklenen yönde korelasyon gösterip göstermediği incelenmiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek amacıyla iç tutarlılık ve zamana bağlı istikrar çalışmaları yürütülmüştür. İç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha), ölçek maddelerinin aynı yapıya ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

İç Tutarlılık: Çalçıkan ve Karademir (2017) çalışmasında, Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmış ve ölçeğin genel olarak yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu rapor edilmiştir. Bu, ölçek maddelerinin bir bütün olarak **Motivasyonel Eylem Çatışması** yapısının güvenilir bir biçimde ölçtüğünü göstermektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği: Ölçeğin belirli bir zaman aralığı sonrasında aynı bireylerde benzer sonuçlar üretme kapasitesi test edilmiş ve sonuçlar, ölçeğin zaman içinde istikrarlı olduğunu ortaya koymuştur.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, ölçeğin boyutluluğunu ve yapısal bütünlüğünü incelemek için Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır.

Öncelikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile madde yükleri ve faktör yapısı incelenmiş, ardından kuramsal yapıya test etmek üzere Doğrulanması için Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin orijinal yapısının Türk kültürüne uygun bir şekilde doğrulandığını ve kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğunu göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin teorik temellerine uygun olarak yapılandırıldığını teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal ölçe?in format?na ba?l? olarak genellikle 5'li veya 7'li derecelendirme kullan?l?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Özellikle üniversite ö?rencileri ve genel çal??an popülasyonu)

Ya? Grubu: 18 ve üzeri

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve Güvenirlik çal??mas?, Sakarya Üniversitesi E?itim Fakültesi ö?rencileri gibi akademik bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel öz-bildirim envanteri.

Anahtar Kelimeler

Motivasyon, Eylem Çat??mas?, Öz-Düzenleme, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Hüseyin Çal??kan.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: hcaliskan@sakarya.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Sakarya Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Sakarya, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2017 (Türkçe Ölçek Uyarlama Y?l?)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? genellikle sorumlu yazar (Hüseyin Çal??kan) ile ileti?ime geçilerek mümkündür. Ticari amaçl? kullan?mlar için izin al?nmas? gerekebilir.

Kaynaklar

Çal??kan, H., & Karademir, Ç. (2017). Motivasyonel Eylem Çat??mas? Ölçe?inin dilsel e?de?erlik,

geçerlik ve güvenilirlik çalııması. *Sakarya University Journal of Education*, 7(1), 20-33.

Ölçe?in orijinal PDF dosyasına aıaıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [motivasyonel-eylem-catismasi-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/wp-content/uploads/2017/03/motivasyonel-eylem-catismasi-olcegi-toad.pdf)

Motivasyonel Eylem Çatıımas? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçe?in maddeleri kaynak içerikte saılanmamııtır ve bu nedenle burada listelenememektedir. Ölçek maddelerine erişim için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi veya kaynak referansın incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM